

Diagnosi ambiental de Sant Martí de Centelles

Agenda 21 supramunicipal

Presentació

A continuació s'identifiquen en forma d'ítems breus d'informació les fortaleeses i les febleses detectades arran de l'anàlisi de la Memòria ambiental de l'Agenda 21 supramunicipal d'Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

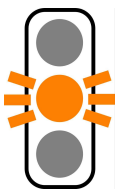
En primer lloc i sota el títol d'Àmbit supramunicipal, es relacionen aquells aspectes comuns a més d'un dels municipis auditats. A continuació, l'apartat Àmbit municipal recull els aspectes específics del municipi de Sant Martí de Centelles. En ambdós casos els ítems s'agrupen sota criteris temàtics en tres grans blocs, Aspectes generals, Aspectes estructurals i Aspectes ambientals. Se segueix així l'estructura bàsica que organitzava el document de Memòria ambiental.

Per facilitar la comprensió del document i permetre'n una caracterització ràpida de la informació aquesta va precedida d'una frase sintètica a mode de resum i un element gràfic amb forma de semàfor que simbolitza si les repercussions d'aquell ítem són positives (semàfor verd), negatives (semàfor roig) o intermitges o indeterminades (semàfor groc).

Àmbit supramunicipal

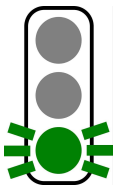
I. Aspectes generals

Territori

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent mantenen diferents nivells de relació entre ells.

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent són 6 municipis que es localitzen a la serralada Prelitoral. Tots ells, llevat de Sant Martí de Centelles, són al massís del Montseny. Sant Martí de Centelles forma part dels cingles de Bertí, tot i que es troba a tocar del Montseny. Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent pertanyen al Vallès Oriental, mentre que el Brull i Sant Martí de Centelles són a la comarca d'Osona. De tots els municipis auditats els que es troben a la vall del Congost (Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent) són els mantenen entre ells unes vinculacions administratives, geogràfiques, socials i ambientals més estretes.

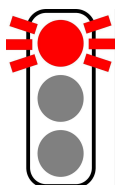

Els municipis de la vall del Congost s'organitzen en una comunitat de municipis.

Els municipis d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent formen part junt amb el municipi de Figaró-Montmany de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí. L'objectiu de la comunitat és sumar esforços per millorar la qualitat de vida de tots els veïns i veïnes dels quatre municipis a partir de l'impuls de projectes de desenvolupament i serveis que, separadament, aquests quatre municipis no podrien

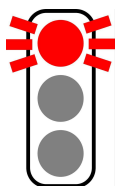
assumir per una qüestió d'economia d'escala. Depassar la visió estrictament local encaixa amb la naturalesa dels problemes ambientals, que sovint exigeixen accions que van més enllà dels límits municipals.

Mobilitat

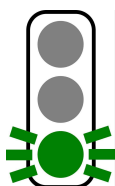
Menys a Montseny la resta de municipis estudiats presenten una contenció econòmica inferior a la mitjana comarcal.

Menys el municipi de Montseny, els altres municipis auditats presenten valors autocontenció inferiors al de les respectives comarques. L'autocontenció és un indicador de la capacitat d'un municipi per ocupar laboralment la població que hi viu. L'any 2001 Tagamanent era l'únic municipi dels 6 estudiats que atreia més desplaçaments que no pas en generava.

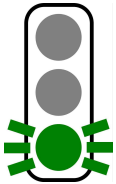
L'automòbil particular és el mitjà de transport més usat entre els municipis estudiats.

Segons dades de mobilitat de 2001, la major part dels desplaçaments tant interns com externs (cap a d'altres o des d'altres municipis) es van fer en vehicles individuals.

Els municipis de la vall del Congost estan comunicats entre ells amb serveis de transport públic col·lectiu.

Únicament hi ha dos serveis de transport col·lectiu que comuniquen més d'un dels municipis estudiats. Es tracta de l'autobús de línia de la companyia Sagalés que fa el trajecte Barcelona-Vic i que té parades a Aiguafreda i Tagamanent (per proximitat es pot considerar que també dona servei al barri de l'Abella de Sant Martí de Centelles) i la línia R-3 de rodalies amb parada a Sant Martí de Centelles (i que per proximitat també pot considerar-se que enllaça amb Aiguafreda).

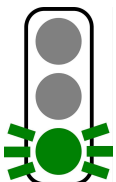

Menys el Brull, la resta de municipis s'integren en el sistema tarifari integrat.

Llevat del municipi del Brull, els altres pobles de l'àrea estudiada estan integrats en l'àmbit del sistema tarifari integrat de l'Autoritat Metropolitana del Transport (AMT). Aquest àmbit geogràfic d'integració tarifària es divideix en 6 corones i en diferents sectors tarifaris. El sector tarifari al que s'inclouen Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent és el 4 F.

II. Aspectes estructurals

Planejament

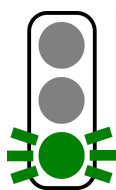
El PTG inclou els municipis auditats en els sistemes anomenats de reequilibri.

Segons el Pla territorial general de Catalunya (PTG) els municipi d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent s'adscriuen a l'Àmbit funcional territorial Metropolità, mentre que el Brull formaria part de l'Àmbit funcional territorial de les Comarques centrals.

Tots els municipis auditats inclosos a l'AFT Metropolità, coincideixen a pertànyer al sistema de proposta de reequilibri metropolità. Els sistemes de reequilibri metropolità són aquells sistemes de proposta localitzats a l'interior de l'àrea metropolitana que tenen capacitat de continuar creixent ordenadament i amb potencialitat per a competir amb el lloc central, tot fomentant-ne la descentralització i per tant la descongestió, com també una distribució més equilibrada de població i activitat.

El Brull, a l'AFT Comarques centrals, pertany al sistema de proposta de reequilibri territorial de nivell 2. Aquests sistemes tenen un potencial intermedi de reequilibri territorial global i es basen en sistemes urbans de pes també intermedi.

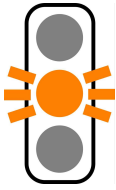
Tots els sistemes de reequilibri tenen en comú que haurien d'afavorir el desenvolupament del sòl per a usos de tot tipus: residencial, industrial i de serveis, i evitar que la manca de sòl suposi un problema per al desenvolupament, tot preveient una dotació suficient d'equipaments per garantir una bona qualitat de vida.

Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent resten dins l'àmbit del PTMB, mentre que el Brull i Sant Martí de Centelles són dins el PTCC.

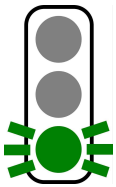
El Pla territorial de l'àmbit metropolità de Barcelona (PTMB) és un pla territorial parcial que afecta els municipis d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent. El PTMB té com a objectiu ordenar l'evolució de les dinàmiques metropolitanes per tal d'evitar situacions de congestió, dispersió i destrucció del medi natural. El Pla proposa descentralitzar les grans àrees urbanes i afavorir la mobilitat i la comunicació per obtenir eficiència econòmica i desenvolupament social autosostenible. També proposa controlar les densitats del sòl urbà, amb l'objectiu de preservar els valors ambientals, paisatgístics i estratègics. Per assolir aquests objectius, el PTMB estableix que la població s'ha de concentrar en illes metropolitanes i que cal evitar la urbanització difusa del territori.

El Pla territorial parcial de les Comarques Centrals (PTCC) afecta els municipis del Brull i de Sant Martí de Centelles. Alguns dels objectius del Pla són: establir les estratègies que assegurin el desenvolupament proporcionat de les poblacions, impulsar la creació d'instruments de cooperació supramunicipal en matèria d'ordenació urbanística, preservar les parts del territori on és desitjable el manteniment de l'activitat agrària, protegir la diversitat dels paisatges naturals i culturals que componen el territori de les Comarques Centrals de Catalunya i incorporar les propostes viàries que millorin la connectivitat global del territori.

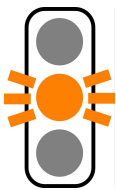
Sant Martí de Centelles és l'únic municipi que no té previst modificar el seu planejament.

Segons les dades que consten al Registre de planejament urbanístic de Catalunya, actualment els municipis auditats estan regulats a través de normes subsidiàries llevat d'Aiguafreda que es regeix urbanísticament amb un pla general. Excepte Sant Martí de Centelles, la resta de municipis es troben en diferents moments del procés d'aprovació d'un nou planejament urbanístic. Els futurs POUM hauran de disposar dels preceptius informes de sostenibilitat ambiental (ISA).

El sòl no urbanitzable és, amb diferència, el majoritari a tots els municipis auditats.

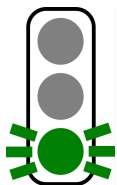
El percentatge de sòl no urbanitzable (SNU) dels 6 municipis auditats és molt elevat. Així, a Aiguafreda el SNU supera el 80% de la superfície municipal, mentre que a tots els altres municipis és per sobre del 90% de la superfície total.

La C-17 és la principal infraestructura viària compartida.

La principal infraestructura viària compartida és la C-17. Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent comparteixen, junt amb molts altres municipis, la carretera C-17, que es disposa en sentit nord-sud pel fons de la vall del Congost i que travessa els nuclis urbans dels tres municipis. Es comença a estudiar la possibilitat de modificar el traçat d'aquest vial, fet que esdevindrà una gran oportunitat per millorar-ne les condicions de seguretat, augmentar la capacitat i reduir l'impacte paisatgístic i sobre la connectivitat ecològica dels espais naturals dels cingles de Bertí i del massís del Montseny.

Sistemes naturals i agraris

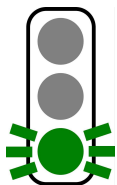

Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny i Tagamanent formen part del Parc natural del Montseny.

A excepció del municipi de Sant Martí de Centelles, la resta de municipis auditats formen part del Parc natural del Montseny i, en conseqüència, estan afectats per allò que disposa el pla especial d'aquest espai natural protegit. Tanmateix, Sant Martí de Centelles és a tocar del Parc natural del Montseny i és un municipi que forma part d'un altre espai natural protegit, l'EIN Cingles de Bertí.

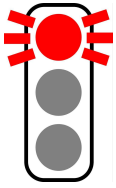
III. Aspectes ambientals

Incidència de les activitats econòmiques

La població s'ocupa principalment en el sector serveis.

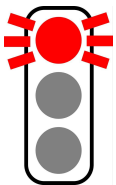
A excepció d'Aiguafreda, a tots els municipis de l'àmbit d'estudis la població està ocupada principalment en el sector terciari. De la mateixa manera, també a excepció d'Aiguafreda, la resta de municipis presenten percentatges de població ocupada al sector agroramader que superen els valors de la mitjana catalana de l'any 2001. En definitiva, les dades assenyalen que l'activitat primària conserva, tot i la inqüestionable hegemonia del sector serveis, un petit espai en el global de les economies locals.

La C-17 és el principal focus emissor de soroll de l'àmbit auditat.

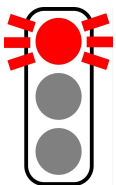
La principal font emissora de soroll del conjunt de sis municipis auditats és el trànsit per la carretera C-17. L'emissió de soroll d'aquest focus afecta únicament els nuclis urbans d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent prop dels quals discorre aquest vial.

Balanç d'aigua

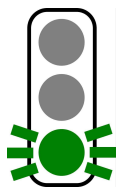
Aiguafreda, el Brull i Sant Martí de Centelles no són autosuficients en relació al recurs aigua.

Aiguafreda, el Brull i Sant Martí de Centelles cobreixen les seves necessitats d'aigua potable a partir de l'aigua procedent del riu Ter que distribueix el Consell Comarcal d'Osona a través de la Xarxa Osona Sud. Aquesta aigua es potabilitza a l'ETAP Manlleu.

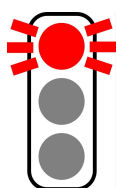
El coneixement de les captacions d'aigua és incomplet.

L'Agència Catalana de l'Aigua té legalitzades 132 captacions d'aigua als municipi d'Aiguafreda, el Brull, Cànoves i Samalús, Montseny, Sant Martí de Centelles i Tagamanent. Com succeeix a molts altres municipis del país és probable que la xifra d'explotacions i el cabal explotat estigui subestimat atès que hi ha moltes captacions que no estan legalitzades.

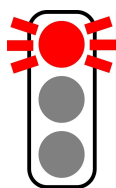
No hi ha aqüífers protegits als sis municipis auditats.

Segons el Decret 328/1988 pel qual s'estableixen normes de protecció i addicionals en matèria de procediment en relació a diversos aqüífers de Catalunya, a cap dels sis municipis auditats s'han protegit les aigües subterrànies catalogant-les com a aqüífer protegit.

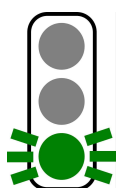
Cànoves i Samalús és l'únic municipi de l'àmbit estudiat amb aqüífers vulnerables a la contaminació per nitrats.

Segons el Decret 476/2004 pel qual es designen noves zones vulnerables en relació amb la contaminació del nitrats procedents de fonts agràries, Cànoves i Samalús és l'únic municipi de l'àmbit estudiat inclòs dins d'una àrea vulnerable a la contaminació de les aigües subterrànies per acció dels nitrats. Cànoves i Samalús pertany a l'àrea 9, és a dir, a l'àmbit que contempla els aqüífers associats als materials neògens i quaternaris del Vallès.

A quatre dels municipis estudiats el consum domèstic supera la mitjana catalana.

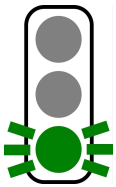
Els consums diaris per càpita i per a ús domèstic d'aigua de tots els municipis estudiats llevat de Cànoves i Samalús i Tagamanent són superiors al valor mitjà de Catalunya, que oscil·la al voltant de 150 litres diaris per habitant.

L'EDAR Congost dona servei a cinc dels municipis estudiats.

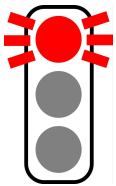
L'EDAR Congost saneja les aigües residuals de tots els municipis estudiats llevat de Montseny (del municipi del Brull la zona connectada és el nucli de Sant Jaume de Viladrover). Montseny té una instal·lació de gestió municipal, mentre que l'EDAR Congost la gestiona el Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs.

Residus

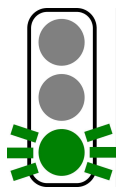
La Mancomunitat La Plana gestiona el porta a porta d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

La Mancomunitat La Plana és l'ens responsable de la gestió del servei de recollida porta a porta dels residus municipals que segueixen els municipis d'Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent. La Mancomunitat La Plana té els seus locals al municipi de Malla (Osona).

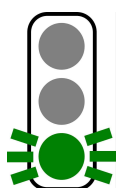
La meitat dels municipis tenen produccions de residus municipals superiors a la mitjana catalana.

L'any 2007 la producció de residus municipals per càpita d'Aiguafreda, Cànoves i Samalús i Sant Martí de Centelles van ser molt propers a la mitjana catalana (1,64 kg/hab i dia). El Brull, Tagamanent i Montseny enregistraren produccions més d'un 20% superiors a la mitjana de Catalunya.

Ha augmentat la recollida selectiva a tots els municipis estudiats.

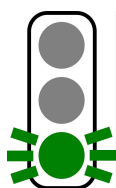
Tots els municipis de l'àmbit estudiat van presentar valors de recollida selectiva de vidre, paper i cartó i envasos lleugers creixents al llarg del període 2003-2007. Els percentatges d'increment varien segons el municipi.

La deixalleria d'Aiguafreda dona servei a Aiguafreda, Sant Martí de Centelles i Tagamanent.

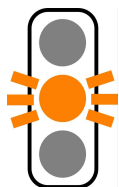
L'any 2008, juntament amb l'elaboració d'altres convenis per compartir les despeses de gestió d'alguns serveis públics com el Casal d'Avis o el Punt Jove, es va fer una proposta de gestió compartida de la deixalleria. Aquesta proposta no va seguir endavant però, tanmateix, a la pràctica el veïnat del nucli urbà de l'Abella a Sant Martí i de l'Avencó a Tagamanent, utilitzen aquest equipament. L'Ajuntament de Sant Martí de Centelles contribueix econòmicament i de forma anual per compensar les despeses derivades de l'ús de la instal·lació per part de la seva població.

Energia

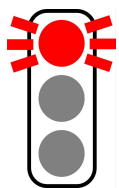
La majoria de municipis tenen un consum d'energia per càpita força per sota de la mitjana catalana.

Llevat de Tagamanent que presenta valors molt propers a la mitjana de Catalunya, la resta de municipis estudiats van consumir el 2006 valors d'energia final entre un 30% i un 60% inferiors a la mitjana, que se situà aproximadament aquell any al voltant dels 25.600 kWh.

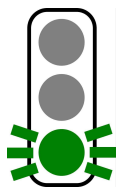
El gas natural canalitzat únicament arriba a Aiguafreda i Sant Martí de Centelles.

El gas natural canalitzat és un servei energètic que abasta únicament els municipis d'Aiguafreda i Sant Martí de Centelles del conjunt de municipis auditats (a Sant Martí de Centelles, únicament al barri de l'Abella). Tot i que el gas natural és un combustible fòssil la combustió del qual també contribueix a emetre gasos d'efecte hivernacle, la seva petja de carboni és inferior al d'altres combustibles fòssils i, fins i tot, al de l'electricitat obtinguda amb l'actual mix energètic.

El transport i les llars són els principals consumidors d'energia.

Pel darrera del consum energètic imputable al transport, s'observa que a Aiguafreda, Cànoves i Samalús, Sant Martí de Centelles i Tagamanent el sector domèstic és el segon consumidor d'energia final (dades de 2006). Al Brull i Montseny el segon sector consumidor d'energia va ser el primari i els serveis, respectivament.

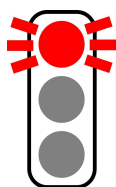

Aiguafreda, el Brull i Tagamanent disposen d'un primer estudi que indica la viabilitat de l'explotació forestal per a usos energètics.

Segons el "Pla Estratègic d'Aprofitament Energètic de Biomassa Forestal de l'ADF Montseny de Ponent" la superfície forestal dels municipis que integren aquesta ADF (Aiguafreda, el Brull, Seva i Tagamanent, produeix 5.000 tones anuals de biomassa que podria ser aprofitada energèticament. La subvenció de la instal·lació de calderes de biomassa seria una bona manera de combatre el principal escull que té actualment la popularització d'aquesta font energètica. L'aprofitament energètic de la biomassa és, a priori,

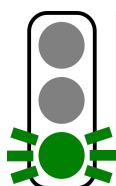
una acció molt interessant sota criteris de sostenibilitat, atesa la proximitat de les masses forestals que proveïrien aquesta biomassa. Tanmateix, cal garantir una estricta observança del criteris de silvicultura sostenible que garanteixin la protecció de les forests que fornirien aquesta biomassa. En aquest compromís les autoritats gestores del Parc natural del Montseny haurien de tenir un paper rellevant en coordinació amb el cos d'Agents Rurals.

Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)

El transport i les llars són els principals emissors de GEH.

Pel darrera de les emissions de gasos d'efecte hivernacle imputables al transport, s'observa que a Aiguafreda, Cànoves i Samalús i Sant Martí de Centelles el sector domèstic és el segon responsable d'emissions (dades de 2006). Al Brull el segon sector consumidor d'energia va ser el primari, mentre que a Montseny i Tagamanent ho foren els serveis.

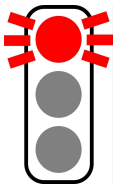
Cànoves i Samalús, Montseny i Sant Martí de Centelles van presentar emissions de GEH per càpita inferiors a la mitjana catalana.

Cànoves i Samalús, Montseny i Sant Martí de Centelles van generar l'any 2004 emissions per càpita de gasos d'efecte hivernacle amb valors inferiors a les mitjanes per càpita del conjunt de Catalunya.

Àmbit local

I. Aspectes generals

Entorn socioeconòmic

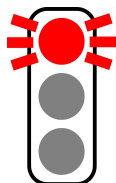

La població de Sant Martí de Centelles creix i s'envelleix lentament.

La població de Sant Martí de Centelles ha augmentat un 33% en els darrers 8 anys, essent de 997 habitants el 2008. Es constata un lent envelliment de la població que es reflecteix en què la subpoblació amb edats superiors o iguals a 60 anys no supera el 20% de la població total.

Així mateix, com que el 17% dels habitatges són secundaris (dades de l'IDESCAT de l'any 2001), es pot estimar que aproximadament unes 190 persones són habitants no residents del municipi, és a dir, un 20% de la població real de Sant Martí de Centelles (dades de 2001).

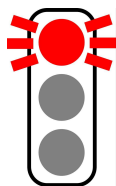
Mobilitat

La mobilitat tendeix a augmentar i es fa principalment en transport privat.

Seguint la tendència general de Catalunya i de la província de Barcelona en particular, el nombre de desplaçaments totals de Sant Martí de Centelles s'ha incrementat els darrers anys amb l'impacte ambiental que això representa tant pel que fa a emissions acústiques com, sobretot, emissions de gasos contaminants. Així, la mobilitat obligada generada va passar de 266 desplaçaments el 1991 a 352 el 2001. El principal mitjà de transport utilitzat en els desplaçaments per motius de treball és el vehicle privat. Per als desplaçaments per motius d'estudi cap a altres municipis es dona una distribució idèntica entre els mitjans de transport col·lectius i els individuals.

El parc de vehicles privats del municipi també ha augmentat un 17% els darrers 8 anys (2001-2007). L'índex de motorització de Sant Martí de Centelles és de 727 vehicles per cada 1.000 habitants. Aquest valor gairebé coincideix amb l'índex de motorització d'Osona (el supera únicament en un 2%).

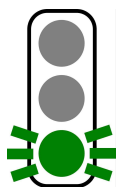

El municipi exporta desplaçaments per motiu de treball i, en menor mesura, per l'atenció sanitària i educativa.

Sant Martí de Centelles genera més desplaçaments obligats per motiu de treball que no pas n'atreu. És, per tant, un municipi exportador de desplaçaments. Així doncs, Sant Martí de Centelles és deficitària en llocs de treball respecte la seva població ocupada resident. Aquest comportament s'ha reduït els darrers anys, augmentant així l'autocontenció (és el quocient entre els desplaçaments interns per motius de treball i la població ocupada expressat percentualment). Valors d'autocontenció elevats indiquen que un municipi té una gran capacitat per ocupar laboralment la població que hi viu. Un dels motius d'aquesta reducció progressiva de l'autocontenció pot ser l'augment de població provinent de Barcelona i rodalies foragitats pels preus dels habitatges però que hi conserven l'activitat professional.

Sant Martí de Centelles, és un municipi amb un valor d'autocontenció baix, disset punts per sota de la mitjana osonenca. Per motius de treball, els desplaçaments fora de Sant Martí de Centelles es dirigeixen principalment a Aiguafreda i Barcelona, mentre que els principals desplaçaments que rep per motius laborals provenen dels municipis d'Aiguafreda i Centelles.

Més enllà de la primera assistència sanitària rebuda al consultori mèdic de Sant Martí de Centelles, la població es veu obligada a desplaçar-se al CAP Centelles o a l'Hospital de Vic. Per motius d'educació la secundària i el batxillerat s'imparteixen a Centelles. L'escola bressol més propera és a Aiguafreda (properament tindrà escola bressol municipal). Sant Martí de Centelles disposa de centre d'educació infantil i primària.

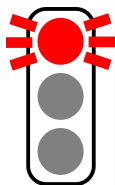
Sant Martí de Centelles disposa de transport públic col·lectiu.

Sant Martí de Centelles disposa d'una parada de la línia d'autobús interurbà de l'empresa Sagalés que cobreix el servei entre Castellterçol i Vic, situada al nucli històric de Sant Martí.

La línia R-3 de RENFE (l'Hospitalet – Vic – Ripoll) també té parada al municipi, concretament al barri de l'Abella i propera a la zona de l'Oller. Al costat de l'estació hi ha una àmplia zona d'aparcament.

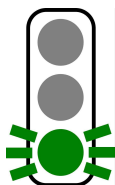
L'accessibilitat a una estació de tren és, amb tota certesa, l'element positiu més important que cal destacar si es volen estimular polítiques de mobilitat sostenible i basades en donar alternatives a l'ús del vehicle privat.

Gestió i organització municipal

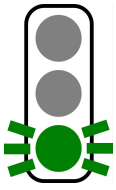
No s'han desenvolupat ordenances que incideixin directament en aspectes sostenibilistes.

Actualment Sant Martí de Centelles únicament disposa de dues ordenances municipals que contenen plantejaments ambientals. Aquestes ordenances són: l'ordenança reguladora de la Llei d'intervenció integral de l'administració ambiental i l'ordenança reguladora de la tinença de gossos i altres animals. Es troben a faltar ordenances que incideixin directament en plantejaments sostenibilistes com ara una ordenança sobre urbanisme sostenible, sobre promoció en la implantació d'energies renovables, sobre l'accès al medi natural, sobre jardineria ecològica o sobre la gestió sostenible del recurs aigua, per donar alguns exemples. Ordenances d'aquest tipus poden ser instruments molt valuosos per implementar polítiques locals sostenibilistes.

Sant Martí de Centelles està adherida a una comunitat de municipis amb la resta d'Ajuntaments de la vall del Congost.

El municipi de Sant Martí de Centelles forma part de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí, conjuntament amb els municipis de Tagamanent, Figaró-Montmany i Aiguafreda. L'objectiu de la comunitat és sumar esforços per millorar la qualitat de vida de tots els veïns i veïnes dels quatre municipis a partir de l'impuls de projectes de desenvolupament i serveis que, separadament, aquests quatre municipis no podrien assumir per una qüestió d'economia d'escala. És molt important l'existència d'aquesta voluntat per treballar conjuntament amb els municipis veïns. Depassar la visió estrictament local encaixa amb la naturalesa dels problemes ambientals que sovint exigeixen accions que van més enllà dels límits municipals. Un important exemple d'això és que el seguiment del projecte de desdoblament de la via fèrria i l'ampliació de la C-17 s'està fent des de l'àmbit de la Comunitat de municipis.

L'Ajuntament disposa de tècnica de medi ambient.

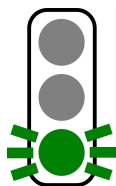
Entre el personal tècnic de l'Ajuntament es disposa de tècnica de medi ambient. La tècnica de desenvolupament local i medi ambient del municipi treballa a temps parcial a Sant Martí de Centelles, ja que està compartida amb el municipi de Figaró-Montmany.

Educació i participació ambiental

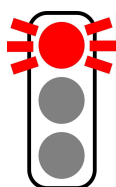
No s'han desenvolupat polítiques participatives, però des del 2010 disposa d'una tècnica de participació a temps parcial.

Sant Martí de Centelles no ha desplegat polítiques per estimular i fer possible la participació ciutadana en el govern municipal. En aquest sentit l'Ajuntament no disposa de Regidoria de Participació i tampoc s'ha dotat de cap reglament de participació ni d'òrgans estables per articular la intervenció de la ciutadania en la presa de decisions del municipi. Per corregir aquesta situació i de des de 2010 es disposa d'una tècnica de participació compartida amb Tagamanent, Figaró-Montmany i Aiguafreda. Articular mecanismes participatius és un dels objectius de les agendes 21, que reconeixen la importància de la intervenció de la ciutadania en la resolució dels conflictes ambientals.

Es realitzen periòdicament diverses actuacions d'educació ambiental.

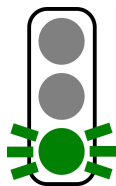
L'Ajuntament ha organitzat en els darrers anys diverses actuacions de divulgació i educació ambiental. Així, s'ha realitzat una campanya per fomentar la utilització de bosses de roba per anar a comprar, s'han començat a usar gots reutilitzables durant les celebracions de les festes majors i, en col·laboració amb l'ACA, s'han distribuït entre la població mecanismes d'estalvi d'aigua per a les aixetes. També està previst realitzar una campanya informativa sobre el procés d'Agenda 21 desenvolupat al municipi.

El web municipal pràcticament no dóna informació ambiental.

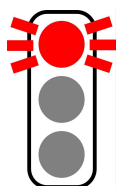
El medi ambient té una presència testimonial a la pàgina web municipal. Les qüestions ambientals es limiten a la informació sobre llocs i rutes d'interès. No hi ha informació sobre el medi natural o els espais protegits del municipi o bé informació pràctica sobre la gestió dels residus o amb consells per a l'estalvi d'aigua o l'energia o la prevenció dels incendis, per donar alguns exemples. S'escau, en definitiva, donar des del web municipal un major protagonisme al medi ambient en general i al procés d'Agenda 21 en particular.

Patrimoni

El patrimoni històric de Sant Martí de Centelles és ric i divers.

La naturalesa rural de Sant Martí de Centelles es reflecteix en el divers patrimoni històric i arquitectònic que conserva el municipi. Entre aquests elements patrimonials destacaríem el castell de Sant Martí, que data del segle XII i on encara s'identifiquen els recintes jussà i sobirà, i que conserva una capella adjunta. També cal citar l'església romànica de Sant Miquel Sesperxes (segle XII), l'església de Sant Pere de Valldaneu (segle XI) amb el conjunt funerari noucentista de la família Sentias, la masia del Castellar (segle XVIII) i el pont de l'Abella (segle XVIII). El castell de Sant Martí i el Castellar són elements patrimonials protegits sota la figura de Bé cultural d'interès nacional.

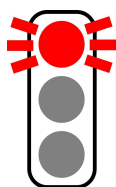

Sant Martí de Centelles no té catalogats els arbres d'interès local.

Sant Martí de Centelles no disposa d'un catàleg dels arbres i arbredes d'interès local com ja és habitual a molts municipis. Aquest document permet garantir la salvaguarda dels exemplars que per raons biològiques, històriques i/o paisatgístiques esdevenen un referent patrimonial que cal preservar, incorporant el llistat d'exemplars identificats als documents normatius del planejament urbanístic. Els catàlegs d'arbres d'interès de local, a banda de descriure'n els exemplars més singulars del municipi i fer-ne una avaluació fitosanitària, són el document base a partir del qual dissenyar materials i recursos divulgatius que serveixen, en definitiva, per donar a conèixer més i millor el municipi.

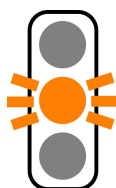
II. Aspectes estructurals

Planejament

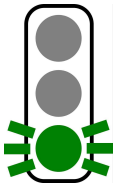
Sant Martí de Centelles té dos nuclis de població mal comunicats entre ells.

A redós d'Aiguafreda, el barri de l'Abella de Sant Martí de Centelles esdevingué capital del municipi de Sant Martí de Centelles, per davant dels nuclis històrics de les Comes i Sant Miquel Sesperxes, que es troben al damunt dels cingles del Cerdà. La comunicació directa entre ambdós nuclis és deficient i es manté a través d'una pista forestal d'1,5 km que salva la cinglera (200 m de desnivell). L'obertura d'aquesta pista suposà un sever impacte ambiental a nivell paisatgístic i d'afectació sobre les comunitats rupícoles de la zona. L'alternativa a aquesta pista és un itinerari de 10 km consistent a desplaçar-se fins Centelles per la C-17 per després recular per la C-1413b.

L'extrem nordoccidental del terme contacta amb una urbanització il·legal.

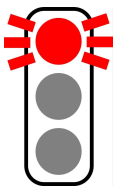
A l'extrem nordoccidental de Sant Martí de Centelles es localitza una petita part d'una urbanització il·legal (Urbanització Puigsagordi) que afecta principalment els municipis de Collsuspina, Castellcir i Centelles. Aquesta urbanització presenta moltes deficiències pel que fa a la prestació dels serveis bàsics a causa de la seva apartada ubicació. Amb la voluntat d'ordenar aquesta situació la normativa del planejament vigent estableix l'obligació de redactar un pla especial d'aquest àmbit.

El sòl no urbanitzable és el que té una major extensió al municipi.

El principal règim jurídic del sòl de Sant Martí de Centelles és el sòl no urbanitzable. Amb gairebé 2.480 hectàrees el sòl no urbanitzable representa el 97% de la superfície total del municipi. En el sòl urbà l'ús majoritari és el residencial, amb 37 hectàrees mentre que l'industrial suma únicament 3 hectàrees.

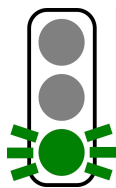
Sistemes naturals i agraris

La integració del riu Congost a la trama urbana de Sant Martí de Centelles no respecta el seu paper com a connector ecològic.

El riu Congost i els seus tributaris són elements importants per garantir la connectivitat ecològica del territori. Concretament i en l'eix nord-sud, el Congost connecta la plana osonenca i la plana vallesana, mentre que en l'eix est-oest el riu encara relaciona els àmbits del massís del Montseny i dels cingles de Bertí en els punts on la C-17 salva per mitjà de ponts el riu o els seus afluents.

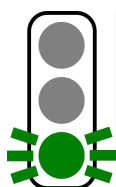
El pas del riu Congost per les trames urbanes de les diverses poblacions de la vall ha patit històricament un important constrenyiment a banda i banda de les seves riberes amb l'objectiu de guanyar la major superfície urbanitzable o agrícola possible, tot ignorant la seva funcionalitat ecològica i el risc hidrològic que duia associat l'ocupació de l'espai inundable. Sant Martí de Centelles no s'ha salvat d'aquesta tendència i no ha garantit la preservació de la màxima amplada possible per a les seves riberes i un perfil de secció que possibilités el manteniment de la vegetació de ribera.

Existeix un estudi dels espais fluvials que fa diverses recomanacions al planejament.

El Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs va fer una sèrie de recomanacions i propostes l'any 2004 en l'estudi *Recomanacions al planejament urbanístic municipal per la incorporació de la delimitació de les zones inundables i pel desenvolupament del Pla director dels espais fluvials de la conca del riu Besòs*.

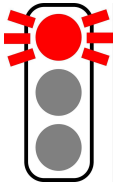
Entre les propostes que es feien específicament per al municipi de Sant Martí de Centelles en destaquen les següents: a) tot i que a les noves Normes Subsidiàries de Planejament es preveu una figura de protecció dels espais fluvials, en el riu Congost no s'aplica amb claredat. Es recomana establir un àmbit de protecció fluvial que abasti els terrenys en sòl urbà situats en la part baixa del riu, amb la qualificació de parc urbà o com a mínim d'espai lliure; b) a la zona industrial situada entre la carretera de Barcelona a Puigcerdà C-17 i riu Congost, a l'altra banda del nucli d'Aiguafreda, es recomana que es mantingui una zona de protecció i itinerari de pas peatonal a aquelles zones on ja hi hagi la indústria establerta. En la banda entre el riu i el carrer de la Indústria on s'hi realitzen emmagatzematges a l'aire lliure recomanem que es requalifiquin per establir-hi un parc fluvial o espai lliure amb vegetació; c) al nucli urbà de Sant Martí de Centelles (l'Abella), on el riu va encaixonat entre la carretera i el nucli urbà es recomana eliminar les hortes que s'han instal·lat a la llera del riu i replantar-hi espècies de vegetació de ribera.

Els municipis que travessa el Congost ja disposen d'un pla per a la recuperació integral de les seves riberes.

En espera que l'ACA redacti el futur *Pla d'espais fluvials* (PEF) de la conca del Besòs que establirà les directrius supramunicipals de gestió de les riberes de la conca, des de l'any 2007 ja es disposa del *Pla de recuperació mediambiental de l'entorn fluvial del riu Congost*. Aquest document, realitzat pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs i que serà recollit pel PEF, analitza la situació actual de les riberes del Congost proposant 40 accions diferents de recuperació de la conca del Congost. Algunes de les accions que afecten al municipi serien legalitzar les captacions d'aigua superficials i subterrànies; col·laborar amb l'Agència Catalana de l'Aigua en la redacció de Plans Zonals d'Implantació per tal de garantir un cabal mínim ecològic; redactar un pla de conservació i millora de les poblacions de cranc de riu ibèric a la capçalera del Congost; seguir criteris ambientals en la construcció de noves infraestructures en l'àmbit del riu Congost; endegar, protegir i naturalitzar els marges fluvials degradats; aplicar tractament vegetal de les esculleres.

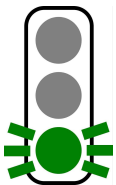
Millorar la connectivitat al tram final de la riera de Martinet és una de les poques accions del pla que s'han executat.

El risc d'inundació és sever a Sant Martí de Centelles.

La *Delimitació de zones inundables per a la redacció de l'INUNCAT. Conques internes*, redactat el 2001 per l'Agència Catalana de l'Aigua, indica que la capacitat hidràulica del riu Congost aigües avall de la confluència amb la riera Avencó té capacitat inferior a 500 anys, al produir-se desbordaments pel marge dret (carrer Nou de Sant Martí de Centelles). Els ponts d'accés al barri de l'Abella de Sant Martí de Centelles i l'antic pont de l'Abella tenen capacitat inferior a 50 i 100 anys respectivament.

La construcció de diversos edificis plurifamiliars al carrer Nou de Sant Martí de Centelles ha comportat una ocupació de l'espai fluvial del riu Congost amb la aixecament d'importants esculleres de protecció que en cas d'aiguat accentuaran l'efecte de l'avinguda aigües avall, on trobem l'empresa Leiro ocupant una part de la llera i la ribera esquerra del riu.

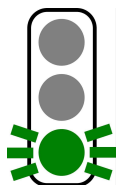

En els darrers 20 anys l'activitat agrícola a Sant Martí de Centelles ha augmentat.

L'evolució de la superfície agrària útil de Sant Martí de Centelles ha crescut en més d'un 56% de 1982 a 1999. El nombre d'explotacions, en canvi, s'ha reduït (de 37 a 25). En paral·lel s'observa un lleu descens dels terrenys forestals de l'ordre del 7,5%.

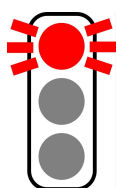
Les dades del cens ramader de 1999, les més recents que ha publicat l'IDESCAT, donaven uns valors de més de 6.000 caps de bestiar, repartides en més de 70 explotacions diferents. La ramaderia bovina seguida de l'ovina i porcina són les més importants pel que fa al nombre de caps.

En resum, l'activitat primària manté una destacada vitalitat en comparació als altres municipis de la vall del Congost.

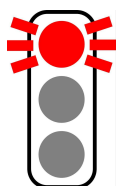
El 30% del municipi és dins de l'Espai d'interès natural Cingles de Bertí.

Amb 769 hectàrees dins de l'EIN Cingles de Bertí, Sant Martí de Centelles té el 30% del seu terme municipal protegit dins d'aquest espai d'interès natural. Aquesta superfície correspon a més del 18% de tot l'espai d'interès natural.

L'estat actual de les riberes dificulta la recuperació de la llúdriga a la conca del Besòs.

L'any 2004 tècnics del Departament de Medi Ambient i Habitatge van confirmar la presència de diversos exemplars de llúdriga (*Lutra lutra*) en el tram del Congost entre Centelles i Montmeló, fet que va facilitar la inclusió d'aquest espai a la Xarxa Natura 2000. Aquest carnívor, protegit a nivell nacional, estatal i europeu, havia desaparegut des de feia 30 anys de la conca del Besòs per efecte de la contaminació i per la desaparició dels peixos que capturaven per alimentar-se. Per garantir l'establiment d'una població estable al Congost, a banda d'una oferta suficient de preses, cal recuperar les riberes fluvials. El retorn d'aquesta espècie milloraria la qualitat ecològica del riu però també ajudaria a regular per competència interespecífica l'expansió d'un mustèlid al·lòcton, el visó americà (*Mustela vison*), estès actualment per tot el riu Congost.

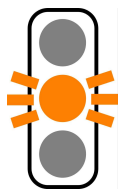

El risc d'incendi és alt a Sant Martí de Centelles.

L'ús principal del sòl a Sant Martí de Centelles correspon a l'ús forestal, amb boscos principalment d'aciculifolis, seguits dels conreus herbacis de secà. Així, el risc d'incendi forestal és el principal risc ambiental de Sant Martí de Centelles, que es considera un municipi amb alt risc d'incendi segons estableix el Decret 64/95.

El mapa de risc d'incendi del Departament de Medi Ambient i Habitatge indica que Sant Martí de Centelles té un risc alt i moderat d'incendi forestal. Aquest risc es calcula a partir de la integració dels dos factors que hi intervenen, el perill d'ignició (facilitat que s'iniciï un incendi forestal) i el perill de propagació (facilitat amb

que s'expandeix un incendi forestal). Les àrees agrícoles que queden per sobre de la cinglera i els fondals dels torrents que tributen al riu Congost i zones adjacents al propi Congost concentrarien les zones amb risc baix.

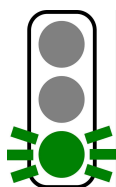
El desdoblament de la via fèrria i l'ampliació de la C-17 són dos projectes de gran envergadura que incideixen sobre la vall del Congost.

Les futures obres de desdoblament de la via fèrria aprovades pel Ministerio de Fomento i l'ampliació i millora de la C-17 a càrrec del Departament de Política Territorial i Obres Públiques són dues obres de gran envergadura que suposaran una important transformació de la vall del Congost. Cal que aquestes transformacions esdevinguin una oportunitat per millorar, no únicament la mobilitat local, sinó també l'encaix actual d'aquestes infraestructures en la matriu territorial i, específicament, el seu pas pels municipis de la vall del Congost, entre ells Aiguafreda.

Actualment, i sobretot la C-17, suposa una afectació negativa molt greu pel que fa a la connectivitat ecològica dels espais naturals dels cingles de Bertí i del massís del Montseny. Caldrà fer el seguiment de com s'aniran concretant els esmentats projectes, seguiment que cal fer coordinadament amb la resta de municipis de la vall (Figaró-Montmany, Tagamanent i Sant Martí de Centelles) en el sí de la Comunitat de Municipis Costers del Montseny i Bertí.

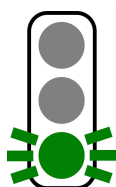
III. Aspectes ambientals

Incidència de les activitats econòmiques

Únicament hi ha tres activitats econòmiques amb un risc ambiental associat rellevant.

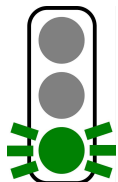
Segons dades facilitades per la Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA) respectives al cens d'activitats adaptades a la Llei d'intervenció integral de l'Administració Ambiental (LIIAA), a Sant Martí de Centelles únicament hi ha tres activitats incloses a l'Annex I de l'esmentada llei. Es tracta de tres explotacions porcines i totes elles disposen de l'autorització ambiental pertinent. També hi ha 15 establiments inclosos a l'Annex II, 14 dels quals amb llicència i 1 en tràmit. Tanmateix caldria actualitzar el cens d'activitats adaptades a la LIIAA ja que actualment no hi figuren la totalitat d'establiments industrials del municipi.

La contaminació atmosfèrica no és un problema ambiental rellevant al municipi.

La capacitat de l'atmosfera és la concentració addicional d'un contaminant que pot assimilar el medi ambient sense arribar a superar els límits d'immissió legals. Es tracta d'un paràmetre que indica quines àrees del territori ofereixen condicions més favorables per a l'establiment de nous focus emissors en funció de la seva capacitat dispersiva i de les emissions ja existents. La informació de capacitat es recull en els mapes de vulnerabilitat i capacitat del territori (MVCT).

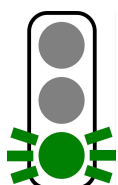
Segons la Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA), la capacitat atmosfèrica de Sant Martí de Centelles per al CO i el SO₂ és alta, i moderada per als NO_x i les PST al barri de l'Abella. En conclusió, la qualitat del medi atmosfèric de Sant Martí de Centelles és força elevada.

La tipologia d'establiments industrials no és especialment contaminant pel que fa al medi atmosfèric.

L'antic Catàleg d'Activitats Potencialment Contaminadores de l'Atmosfera (CAPCA) era una eina normativa que agrupava les activitats industrials en tres grans grups (A, B i C), en funció de la perillositat i l'afectació potencials al medi ambient de les emissions a l'atmosfera. Així, a les activitats incloses en el grup A del CAPCA se'ls associava un risc molt alt (MA) o alt (A) d'afectació al medi ambient i/o a la salut i a la seguretat de les persones. Les incloses en el grup B un risc mig (M) i les que apareixen dins del grup C del CAPCA, se'ls adjudicava un risc baix (B) o molt baix (MB) d'afectació. La Direcció General de Qualitat Ambiental (DGQA) del Departament de Medi Ambient i Habitatge era l'administració de qui depenia el CAPCA i qui incloïa en una categoria o altra cadascuna de les activitats industrials del país.

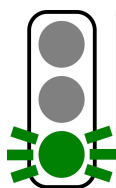
Sant Martí de Centelles no té cap activitat industrial classificada dins de l'antic CAPCA.

La tipologia d'establiments industrials no és especialment contaminant pel que fa al medi aquàtic.

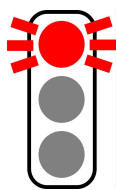
Segons dades del Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, 9 establiments industrials de Sant Martí de Centelles aboquen les seves aigües residuals al col·lector i posteriorment es tracten a l'Estació depuradora d'aigües residuals Congost (EDAR Congost). Un establiment industrial disposa, a més, de sistema de depuració propi. A banda d'aquestes indústries, n'hi ha una autoritzada per fer abocaments directes a llera.

La naturalesa de les activitats industrials implantades i la capacitat contaminant potencial que tenen associada indiquen que el risc de contaminació per efluents d'origen industrial és poc rellevant. Concretament el Consorci té censats 8 establiments de nivell 0 i 2 de nivell, d'una escala de capacitat creixent de contaminació que va de 0 a 4. Indicar que l'empresa que aboca a llera té la mínima capacitat contaminant (nivell 0).

El risc de contaminació del sòl associat a les indústries és baix.

El RD 9/2005 defineix en l'Annex I les activitats potencialment contaminants del sòl atenent a la Clasificación nacional de actividades económicas (CNAE). Segons les dades facilitades pel Consorci per a la Defensa de la Conca del Riu Besòs, en relació als establiments industrials amb capacitat contaminant, a Sant Martí de Centelles hi ha 4 activitats econòmiques que desenvolupen una activitat inclosa en l'annex d'activitats potencialment contaminants del sòl. Es tracta d'un fabricant de detergents, un de maquinària, un de mobles domèstics i un de reparació de vehicles de motor.

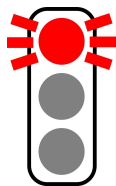

La C-17 és el principal focus emissor de soroll.

La principal font emissora de soroll del municipi és el trànsit per la carretera C-17 al seu pas pel terme i, en menor mesura el trànsit ferroviari. No s'han realitzat mesures d'immissió acústica que proporcionin dades objectives d'aquesta afectació ambiental i del grau de compliment dels nivells de seguretat vigents.

A finals de l'any 2009, es va sol·licitar a la Direcció General de Carreteres la instal·lació de pantalles acústiques en el tram esquerre de la carretera C-17, sentit Vic, aproximadament entre els punts quilomètrics 39 i 41, per tal de reduir els nivells d'immissió que actualment pateix el carrer Nou i en general tot el nucli de l'Abella, i acomplint així els nivells sonors permesos per la legislació.

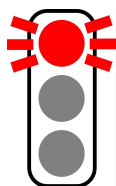
Balanç d'aigua

Sant Martí de Centelles no és autosuficient pel que fa al recurs aigua.

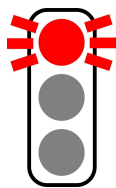
A Sant Martí de Centelles hi ha una única empresa responsable de l'abastament d'aigua potable. Aquesta empresa és SOREA SA. La procedència majoritària de l'aigua distribuïda és la conca del riu Ter a través del servei d'aigües potables que proveeix el Consell Comarcal d'Osona mitjançant la Xarxa Osona Sud. L'aigua es distribueix des de l'ETAP Manlleu. Sant Martí de Centelles té assignat un cabal diari de 572 m³.

Per tant, el municipi no és autosuficient pel que fa al recurs aigua, que s'ha d'aconseguir lluny i transportar al llarg de molts quilòmetres amb la conseqüent despesa energètica associada que això representa afegida a l'impacte sobre el cabal de la conca explotada.

A tot el municipi hi ha legalitzades únicament 4 captacions d'aigua.

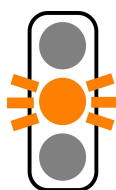
L'Agència Catalana de l'Aigua té legalitzades 4 captacions d'aigua al municipi de Sant Martí de Centelles, 3 de les quals són subterrànies i 1 superficial. L'ús de l'aigua obtinguda és agrícola (2 captacions), domèstic (1 captació) i d'abastament (1 captació). En total l'any 2009 aquestes explotacions van captar gairebé 77.000 m³ d'aigua. Com succeeix a molts altres municipis del país és probable que la xifra d'explotacions i el cabal explotat estigui subestimat atès que hi ha moltes captacions que no estan legalitzades.

El consum domèstic d'aigua ha augmentat i és superior a la mitjana catalana.

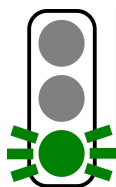
El consum domèstic d'aigua ha augmentat un 41,4% d'ençà de l'any 2000 i fins el 2007, quan s'arribà a una xifra total de 61.700 m³, una mica per sobre del creixement poblacional per al mateix període, que fou del 33%.

El consum domèstic d'aigua per habitant el 2008 va ser de 146 l/hab./dia, valor superior a la mitjana catalana que és al voltant dels 130 l/hab./dia, i podria explicar-se per l'existència de molts habitatges amb jardí i piscina pròpia. És important indicar que l'actual sistema de tarificació de l'aigua no incentiva l'estalvi establint diferents trams de consums i incrementant el preu d'aquests a mesura que incrementa el consum.

Es desconeix quina tendència segueix el consum d'aigua industrial.

Es disposa de poques dades que permetin conèixer quina tendència segueix el consum industrial d'aigua, en consonància a la reduïda implantació d'industrial que presenta el municipi. Així, únicament es tenen dades de consum d'aigua per a finalitats industrials per als anys 2004, 2006 i 2007, que donen un valor mig d'un 8.000 m³ consumits anualment.

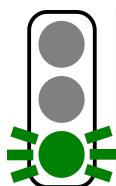
L'EDAR Congost saneja les aigües residuals del municipi.

Les aigües residuals de Sant Martí de Centelles es tracten a l'EDAR Congost, situada al terme municipal de Tagamanent. Aquesta depuradora biològica saneja les aigües residuals dels municipis d'Aiguafreda, Figaró-Montmany, Sant Martí de Centelles i de Tagamanent. L'any 2007 tractava les aigües residuals urbanes (ARU) generades per una població total de 4.657 habitants i 38 establiments industrials, entre ells els 974 habitants de Sant Martí de Centelles i els 10 establiments industrials del municipi.

El sistema de sanejament Congost, format pels col·lectors i l'EDAR Congost, van evitar al llarg de l'any 2007 l'abocament al riu Congost de 96 t de matèria en suspensió, de 123 t de contaminació orgànica expressada com demanda química d'oxigen (DQO), de 54 t de contaminació orgànica expressada com demanda biològica d'oxigen (DBO5) i de 10 t de compostos nitrogenats.

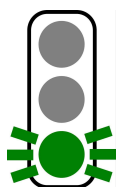
L'ACA ha aprovat la construcció d'un sistema de sanejament a can Miqueló (EDAR i col·lector de les Comes), que abocarà les aigües tractades al torrent de les Batlles i que es construirà entre 2009 i 2014.

Residus

La producció de residus municipals diària per càpita s'ha reduït des del 2003 al 2007.

Les dades de producció de residus municipals mostren que s'ha produït un descens en la producció de residus entre els anys 2003 (1,68 kg/hab. i dia) i 2007 (1,732 kg/hab. i dia). El valor de 2007 era pràcticament coincident amb el valor de la mitjana comarcal d'aquell any (1,34 kg/hab. i dia).

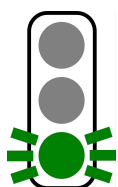
Del 2003 al 2007 la recollida selectiva s'ha incrementat (del 34% al 41%). La recent implantació de la recollida porta a porta fa preveure un increment superior.

Sant Martí de Centelles va optar l'any 2008 per fer la recollida selectiva porta a porta dels residus municipals a través de la Mancomunitat La Plana, fixant dies específics de recollida per a cada fracció (fracció orgànica, envasos i paper i cartró, fracció resta) i retirant del carrer els contenidors de rebuig, paper i cartó i envasos lleugers. El sistema porta a porta és el mètode de recuperació selectiva de fraccions que rendeix uns millors resultats i que aconsegueix una fracció orgànica més lliura d'impropis (la matèria orgànica es recull

exclusivament en bosses compostables). De fet, abans de la implantació del porta a porta Sant Martí de Centelles no recollia selectivament la fracció orgànica dels residus municipals.

El 2007 la recollida selectiva a través d'íglús fou de 125,3 tones de paper i cartró, de 35,5 tones de vidre i de 0,03 tones d'envasos lleugers. Caldrà veure si arran de la implantació del porta a porta es constata un descens en la producció de residus i un augment de les fraccions recuperades, com succeeix als municipis que apliquen aquest sistema de recollida, on es passa d'una valorització del 25% del total dels residus municipals generats i un 75% de rebuig a disposar a una distribució justament inversa, és a dir, un 75% de residus valoritzats i un 25% de rebuig a disposar. En aquest sentit cal recordar que el *Pla d'acció per a la gestió de residus municipals a Catalunya 2005-2012* redactat per l'Agència de Residus de Catalunya marca com a objectius per al 2012 arribar a valoritzar el 70% dels residus municipals i destinar a disposició el 30%.

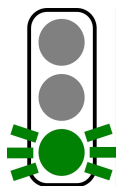
La fracció resta dels residus municipals es disposa a l'abocador controlat d'Orís (Osona).

Sant Martí de Centelles completa la recollida porta a porta amb altres recollides selectives específiques.

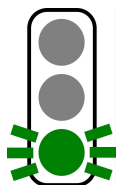
Sant Martí de Centelles disposa de servei de deixalleria mòbil, si bé la freqüència de visita és molt baixa, un cop cada trimestre. La deixalleria fixa més propera en relació al nucli de l'Abella és la deixalleria d'Aiguafreda, ubicada al carrer Avencó, en un indret de fàcil accés. Aquesta deixalleria té obert 4 dies a la setmana (un d'ells dissabte) i en horari parcial. De fet, la població de Sant Martí de Centelles, tot i que encara no hi ha un conveni regulador, poden utilitzar aquesta infraestructura. A canvi, l'Ajuntament de Sant Martí contribueix anualment amb una certa aportació econòmica.

A més a més, hi ha recollida mensual de voluminosos prèvia trucada a l'Ajuntament (els voluminosos també poden dur-se a la deixalleria d'Aiguafreda) i dos contenidors per a la recollida de piles usades. Abans de la implantació del porta a porta es feia una recollida quinzenal de les restes d'esporga (entre els mesos d'abril i octubre). Ara aquesta recollida s'ha integrat amb el porta a porta de manera que els mateixos dies de la recollida de la fracció orgànica també es recullen les restes de jardineria.

S'han realitzat campanyes de prevenció de residus.

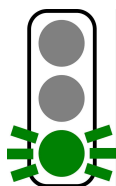
S'han adquirit gots reutilitzables de polipropilè per ambientalitzar les festes i esdeveniments populars i s'ha intentat organitzar un servei de cessió de gots reutilitzables per a entitats i particulars. L'any 2008, la Mancomunitat la Plana va desenvolupar una campanya de sensibilització per a la promoció de l'ús de bosses de roba per anar a comprar. No es disposa de dades que avaluin el ressò d'aquestes campanyes.

La producció de residus industrials és reduïda i té un risc ambiental baix.

L'any 2005 l'Agència de Residus de Catalunya indica que hi havia 6 empreses que feien la declaració de residus industrials generats (en els darrers 5 anys el nombre d'establiments declarants oscil·lava entre 6 i 8) declarant la producció de 294 t de residus, un valor que s'ha mantingut força estable els darrers anys. Del total de residus industrials generats s'observa que els residus especials -els més conflictius ambientalment i sanitàriament- són minoritaris (el 3% el 2005). La transformació de metalls és el sector industrial de Sant Martí de Centelles que genera més residus. El 6% dels residus industrials generats el 2005 van tenir com a destí la deposició controlada, mentre que el 93% es van valoritzar.

Al web de l'Agència de Residus de Catalunya no apareixen les dades de producció de residus industrials posteriors a 2005. Cal considerar un dèficit en l'accés a la informació ambiental la manca d'actualització d'aquestes dades.

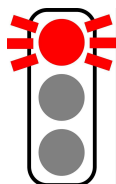

La producció de residus ramaders no és excedentària en relació a la superfície agrària del municipi.

Amb les dades que s'ha pogut disposar de sòl agrari útil i cens ramader (1999) es considera que, actualment, la superfície agrícola de Sant Martí de Centelles pot absorbir els residus ramaders generats per

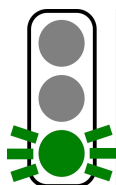
l'activitat ramadera del municipi. És a dir, considerant únicament la producció de dejeccions ramaderes generades a Sant Martí de Centelles no hi ha risc de contaminació de les aigües subterrànies per nitrats. Val a dir que Sant Martí de Centelles no és un municipi reconegut com a municipi inclòs en les zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries que delimita el Decret 476/2004.

Energia

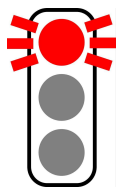
Quatre quilòmetres del traçat de la MAT transcorren per Sant Martí de Centelles.

La línia de molt alta tensió (MAT) de 400.000 V (tram Pierola-Vic) travessa els municipis de Sant Martí de Centelles i el Brull amb una longitud aproximada de 4 km i 2 km respectivament. A Sant Martí de Centelles sustenten la línia 8 torres. A Sant Martí de Centelles la MAT ha estat objecte de contestació social, i s'hi han realitzat accions contràries a l'aixecament de les torres 38 i 39 d'aquesta línia. L'Ajuntament també va presentar al·legacions. Aquesta línia, que encara està en construcció, comporta un impacte paisatgístic sever.

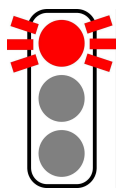
El consum d'energia final per càpita és inferior a la mitjana catalana.

Sant Martí de Centelles, amb 13.700 kWh de consum d'energia final per càpita registrada d'any 2006, estava força per sota de la mitjana catalana, que es situà aproximadament aquell any al voltant del 25.600 kWh.

El consum d'energia del municipi ha augmentat els darrers 8 anys.

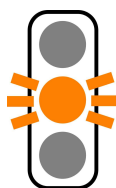
El consum d'energia en termes absoluts i en valors per càpita ha crescut ininterrompudament en el període 2000-2006. Caldrà comprovar en anys successius si aquesta tendència es manté.

El sector transports és el principal consumidor d'energia al municipi.

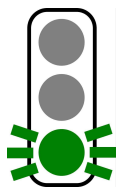
Sant Martí de Centelles consumí 12,5 milions de kWh l'any 2006, dels quals el sector transports féu ús d'un 53%, seguit del sector domèstic amb un 25% i el primari amb un 10%. Tots eren per davant del sector industrial que ha vist reduir un 59% el consum d'energia de 2000 a 2006. El sector transport és, doncs, el principal consumidor d'energia de Sant Martí de Centelles. Cal destacar que el sector primari és el que ha experimentat un increment superior entre 2000 i 2006, al voltant del 50%.

Els combustibles líquids (gasolina, gasoil, fueloil) són la principal font energètica del municipi i mantenen valors força estables al llarg de la sèrie estudiada (2000-2006).

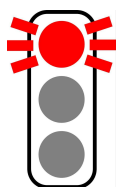
El gas natural és la principal font energètica del sector domèstic.

L'any 2005 el gas natural va ser la primera font energètica del sector domèstic (1,6 milions de kWh), superant el consum d'electricitat (1,2 milions de kWh). En canvi, en el sector serveis l'electricitat (0,4 milions de kWh) és la primera font d'energia, molt per davant dels gasos líquids del petroli (0,07 milions de kWh) i els combustibles líquids (0,01 milions de kWh). No hi ha consum de gas natural en les activitats del sector serveis (1,9 milions de kWh).

Sant Martí de Centelles disposa de Pla municipal d'adequació de l'enllumenat públic exterior.

Es disposa de Pla Municipal d'Adequació de l'enllumenat públic exterior, totalment executat en data de 2010, és a dir la totalitat dels punts de llum del municipi de Sant Martí de Centelles estan adequats a l'establert en la llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn, i en el Decret 82/2005 que la desenvolupa.

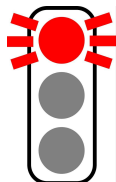
Sant Martí de Centelles no disposa de Pla d'acció per l'energia sostenible.

El Pacte d'alcaldes i alcaldesses és una iniciativa nascuda l'any 2008 i que impulsa la Comissió Europea amb la voluntat d'esdevenir un mecanisme de participació de la ciutadania en la lluita contra el canvi climàtic global. El pacte compromet les ciutats que s'hi adhireixin a aconseguir els objectius comunitaris de reducció de les emissions de gasos d'efecte hivernacle mitjançant actuacions d'eficiència energètica i relacionades amb la implantació de fonts d'energia renovables. El pacte d'alcaldes i alcaldesses considera que l'acció local és bàsica per fer realitat el compromís de reduir l'emissió de GEH.

Així, els alcaldes i alcaldesses signants del pacte es comprometen a reduir les emissions de GEH en els seus territoris en més d'un 20% mitjançant la aplicació d'un Pla d'acció per l'energia sostenible (PAES), document que inclou un inventari de les emissions de referència i la definició de les accions a emprendre per fer realitat aquests valors de reducció. Aquestes accions correspondran als sectors d'activitats on l'ens local té competència, entre ells la gestió energètica dels equipaments municipals i el consum associat al servei de l'enllumenat públic. Per tant, el PAES és una interessant oportunitat per millorar l'ús de l'energia al municipi i, específicament, per millorar l'enllumenat públic, associant aquestes millores amb la prevenció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.

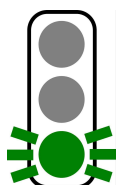
Actualment el municipi de Sant Martí de Centelles no ha subscrit el Pacte d'alcaldes i alcaldesses i no disposa de Pla d'acció per l'energia sostenible.

Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH)

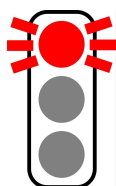
Els darrers anys es constata un augment en les emissions globals de GEH.

La tendència general indica que de 2000 a 2006 les emissions totals de gasos d'efecte hivernacle a Sant Martí de Centelles han crescut un 18%. Aquest augment és imputable bàsicament a l'increment en les emissions associades al sector primari seguides del transport i el sector domèstic.

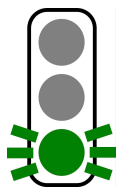
Les emissions per càpita de GEH són força inferiors al valor de la mitjana catalana.

Les emissions per càpita de gasos d'efecte hivernacle van ser, l'any 2004, força inferiors al valor mitjà enregistrat per al conjunt de Catalunya. Concretament la ràtio per càpita a Sant Martí de Centelles fou de 4,00 tCO₂ eq. enfront les 6,5 tCO₂ eq./hab. del conjunt de Catalunya.

Les emissions de tipus difús són les majoritàries: el sector transports és el principal emissor a l'atmosfera de GEH.

A Sant Martí de Centelles l'any 2006 la principal responsabilitat pel que fa a les emissions de gasos d'efecte hivernacle la tingué el sector transports, seguit a distància per les emissions degudes a l'àmbit domèstic i al sector primari. Totes van superar les emissions de l'activitat secundària. Conseqüentment, la font energètica principal pel que fa a les emissions associades foren els combustibles líquids.

S'han reduït les emissions de GEH associades a la gestió de residus.

Les tones de rebuig abocades al dipòsit controlat d'Orís (Osona) han passat de 324 (2000) a (2007). Aquesta reducció ha comportat un important descens en les emissions de gasos d'efecte hivernacle associades a la gestió de residus, que han passat de 390 t de CO₂ equivalents a 283 t de CO₂ equivalents.